

Forhold, som Landbruget bør tage i Betragtning, naar man saa ofte fremhæver, at dets Priser Resultatet af den frie Konkurrence paa Verdensmarkedet. Det er den ikke her i Danmark, den er ogsaa et Resultat af andre Forhold, som er Landbrugets Produktion ganske ivedkommende, ja, kan endogsaa være afhængig af rene Spekulationer, maaske endogsaa af særdeles uheldsvangre Spekulationer her hjemme.

Det ærede Medlems Betragtninger over, hvorfor Venstre har forandret sin Stilling til denne Sag, har altsaa intet som helst Holdepunkt i Virkeligheden. Hvis der ikke havde været særlige politiske Grunde for Venstre til at gaa i Baas med det ærede Medlem Hr. Fraenkel, vilde det med akkurat de samme Betragtninger, som det anførte i 1919, have kunnet anbefale dette Forslag til videre Fremme nu i 1923. Det ærede Medlem siger: Vi maa dog passe paa, at vi ikke sætter Egeninteressen fuldstændig ud. Ja, det forekommer mig ikke, at det er det, Samfundet for Øjeblikket har Grund til særlig at hæfte sin Opmærksomhed ved, at Egeninteressen ikke skal blive sat fuldstændig ud. Jeg tror, at Egeninteressen for Øjeblikket har et saadant Raaderum i det danske Samfund — vi ser jo, hvorledes Egeninteressen, naar den er ukontrolleret, har kunnet virke —, at det er noget andet, man maa fæste Opmærksomheden ved, nemlig dette at passe paa, at ikke Fællesinteressen sættes fuldkommen til Side, at ikke Egeninteressen bliver fuldkommen almægtig. Dette Lovforslag rører aldeles ikke ved den legitime Interesse, det hindrer ikke Egeninteressen, den virkelige personlige Indsats i at udfolde sig, det kræver kun een Ting: Hæderlighed, Redelighed og Aabenhed. Det er det hele, dette Lovforslag kræver. Og til syvende og sidst, kan saa det Samfund, som nu er, og som altsaa det ærede Medlem Hr. Fraenkel vil have fastholdt ved en Forsynsindgriben i 500 Aar, og som Medlemmer af Venstre betragter som saa idealt, at de ikke vil være med til en Udvikling i den Retning, som vi er Talsmænd for — kan saa selv de være interesseret i, at Ordningen er saadan, at Bedriftsvirksomhederne først kommer under Samfundets Belysning, naar Svindelen er foregaaet, naar Forbrydelsen er begaaet? Thi det er jo det, som for Øjeblikket sker, at nu oprulles alt, hvad der er foregaaet, og vi ser fra Dag til Dag Ting, som jo forfærd alle, som bliver delagtige i Kendskabet dertil. En saadan Tilstand vil man fastholde i Stedet for at indføre en Tilstand, som vilde gøre saadanne Ting

umulige eller i alt Fald, saa vidt det er muligt, hindre og hemme dem, idet Loven paa Forhaand erklærer, at Bedrifternes Forretningsførelse og Virksomhed skal være under et Tilsyn. Selve denne Bestemmelse vilde jo umuliggøre meget af, hvad der nu er foregaaet. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel ankede sidst, i 1919, tror jeg, det var — eller det var maaske en anden, et æret Medlem af det andet Ting, som ankede over en Bestemmelse i dette Lovforslag, der giver Tilsynsraadet Bemyndigelse til at kræve Regnskabsformen ændret. Mon det ikke havde været heldigt, om visse af disse Virksomheder havde været under et saadant Tilsyn, om deres Papirer var blevet fremlagt, om man fra de offentlige Myndigheders Side havde kunnet kræve en anden og bedre, en hæderligere, redeligere og mere aaben Regnskabsform end den, som har været anvendt? Med andre Ord, ogsaa de, som holder paa, at det nuværende Samfund bør bestaa saa vidt muligt uændret, maa kunne se, at Interessen ligger ikke i at opretbolde Tilstande, som maa nedbryde Tilliden til, ja, fremkalde Foragt for de nuværende Samfundstilstande.

Den højtærede Indenrigsminister har jo søgt med al mulig Aabenhed at berøve mig enhver Udsigt til dette Lovforslags Gennemførelse ved at paastaa, at jeg jo ved, at det ikke kan gennemføres i denne Rigsdag. Derom kan jeg sige, at dette kan den højtærede Indenrigsminister ikke udtale. Han kan ikke udtale, at jeg ved, at dette Lovforslag ikke kan gennemføres. Jeg maatte tværtimod have al mulig Grund til inden denne Erklærings Afgivelse at antage det for at ligge indenfor Mulighedernes Grænse, at dette Lovforslag kunde gennemgaa en Behandling, der kunde føre til dets Vedtagelse. Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen har skildret Behandlingen her i Folketinget, og jeg har føjet visse Træk dertil ved at nævne, hvad man sagde i Udvalget. Men selv det andet høje Tings Behandling af det har ikke givet noget Indtryk af, at denne Sag maatte siges at være uhjælpelig begravet. Da Lovforslaget kom op i det andet høje Ting i 1919—20, altsaa i Begyndelsen af 1920, vendte da Venstre i det andet høje Ting sig mod Lovforslaget? Nej, dets Ordfører, den nuværende Gesandt i Prag, gav principiel Tilslutning til det. Den eneste Indvending, der blev gjort imod Lovforslaget fra det høje Landstings Side, gjaldt Spørgsmaalet om Tilsynsraadets Sammensætning. Man ønskede, at Indenrigsministeren ikke skulde udnævne 4 af Tilsynsraadets Medlemmer, men at man skulde